

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernområde**

Besøksadresse
Skinnarbu
3661 Rjukan

Postadresse
Postboks 2076
3103 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord +47 33 37 10 00
Direkte +47 953 00 640
fmrtpost@fylkesmannen.no

Torhild F Sisjord
Rogrendvegen 195
3690 Hjartdal

Sakshandsamar Kristian Kvaalen Herregården

Vår ref. 2022/2907 -

Dato 31.03.2022

Delegert vedtak: Brattefjell-Vindeggen LVO – søknad om motorferdsel i Hjartdal kommune - Torhild Sisjord

Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er forvaltingsmyndigheit for verneområdet og skal handsame dispensasjonssaker. Likevel har styret høve til å delegere myndigheit til verneområdeforvaltaren etter *Vedtekter for verneområdestyret* punkt 6.2.

Kort om saka

Søklar driv med sauehald, og har utmarksbeite innanfor Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde. Sauen vert slept ved Skjesvatn og finn fort vegen nordover. Om sumaren er hovudtyngda av deira sauer i område Butjønn- Helleskard- Blanketjønn. Altså lengst nord i beiteområde, med dei utfordringar det gjev med sank og tilsyn.

Søklar fekk i 2021 løyve til oppsetting av ein basestasjon for «Gjetargut» ved Helleskard i Hjartdal kommune. Det vart og gjeve løyve til motorferdsel i samband med dette (saksnr. 2021/3871-2).

No vert det søkt om løyve til motorferdsel med snøskuter, for å frakte inn naudsynt utstyr samt ettersyn og vedlikehald av basestasjonen ved Helleskard. Koordinat for plasseringa er:

Lat.: 59.776506

Lng.: 8.427018

Søklar er klar over at siste frist for transport i området er 15. april, men ynskjer viss mogleg å utføre transporten umiddelbart etter påske. Grunngevinga er at det vil vere mykje folk i fjellet i påska, og det kan gje ein uheldig effekt med meir ferdsle om det ligg skuterspor i området mellom Butjønn og Helleskard.

Vedlegg

- Søknad motteke 15.03.2022 (2022/2907-1).

Andre relevante dokument, ikkje vedlagde

- Verneforskrifta for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.
- Naturmangfaldlova (NML).
- Forvaltingsplan for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde 2017-2027.
- Lov om motorferdsle i utmark og på islagde vatn.

- Forskrift om forbod mot motorferdsel i spesielt sårbare områder i Brattefjell/Vindeggenområdet, Seljord, Hjartdal, Tinn og Vinje kommunar, Telemark.

Det formelle grunnlaget

Verneføremålet i Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er å:

- *"Taka vare på eit vakkert og eigenarta naturlandskap, med urørt høg fjell og fjellskogområde.*
- *Taka vare på det biologiske mangfaldet i området, med villreinstamme og rikt plante- og dyreliv.*
- *Taka vare på verdifulle kulturlandskap og kulturminne."*

I verneføreseigna for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde er utgangspunktet at "Området skal vere verna mot alle inngrep eller tiltak som vesentleg kan endre eller verke inn på landskapet sin art eller karakter.", jf. pkt. 1. Pkt. 1.4 seier at "Motorferdsel skal gå føre seg etter faste ruter som peikast ut av forvaltningsstyresmakta. All motorferdsle skal gå føre seg slik at det ikkje oppstår varig skjemmande markskader, hjulspor ol."

Verneområdestyret må særleg vurdere konsekvensane av ein dispensasjon i høve til verneføremålet og verneverdiane i området. Dette går og fram av § 7 i naturmangfaldlova (NML), som seier at prinsippa i §§ 8-12 i lova skal leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. I NML § 8 går det fram at offentlege avgjerder som rører ved naturmangfaldet skal byggje på vitenskapelig kunnskap om bestandssituasjonen for ulike arter, utbreiing og økologisk tilstand av naturtypar, og effekten av påverknader. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i eit rimeleg forhold til sakas karakter og risikoen for å skade naturmangfaldet.

Verknadene av eit tiltak skal vurderast ut frå den samla belastinga økosystemet vert utsett for, jf. § 10. Dersom det ikkje ligg føre tilstrekkeleg kunnskap om kva for verknader eit tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var prinsippet leggjast til grunn, jf. § 9, slik at ein ikkje gjer vesentleg skade på naturmangfaldet ved at ein tek ei avgjerd på eit for dårleg kunnskapsgrunnlag.

Etter NML § 11 er det tiltakshavar som skal dekkje kostnadene ved å hindre eller avgrense skade som tiltaket eller aktiviteten vil gjera på naturmangfaldet, dersom dette ikkje er urimeleg ut frå tiltaket og skaden sin karakter. I tillegg skal det etter naturmangfaldlova § 12 takast utgangspunkt i driftsmetodar, teknikkar og lokalisering av tiltaket som ut frå ei samla vurdering av den tidlegare, noverande og framtidige bruken av mangfaldet og økonomiske tilhøve gjev det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering

Søkjjar fekk i 2021 løyve til oppsetting av ein basestasjon for «Gjetargut» ved Helleskard i Hjartdal kommune. Det vart og gjeve løyve til motorferdsel i samband med dette (saksnr. 2021/3871-2).

No vert det søkt om løyve til motorferdsel med snøskuter, for å frakte inn naudsynt utstyr samt ettersyn og vedlikehald av basestasjonen ved Helleskard. Koordinat for plasseringa er:

Lat.: 59.776506

Lng.: 8.427018

Søkjjar er klar over at siste frist for transport i området er 15. april grunna at det ligg innanfor definert vinterbeiteområde for villrein, men ynskjer viss mogleg å utføre transporten umiddelbart etter påske. Grunngevinga er at det vil vere mykje folk i fjellet i påska, og det kan gje ein uheldig effekt med meir ferdslar om det ligg skuterspor i området mellom Butjøn og Helleskard.

Søkjar har pr. i dag løyve for å køyre inn til Butjønn. Dei er kjend med at siste frist for transport er 15 april.

All motorferdsle skal gå føre seg i tråd med lov og føresegner for motorferdsle i utmark og på islagde vatn, med dei avgrensingar som ligg i verneføresegna. I områder som er verna i medhald av naturvernlova/naturmangfaldlova, er det strengare reglar for motorisert ferdslе enn det som følgjer av motorferdslelova/nasjonal føresegn.

I verneføresegna for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde står det i kapittel 4 punkt 1.4 at motorferdsle skal gå føre seg etter faste ruter som peikast ut av forvaltningsstyresmakta, og at all motorferdsle skal gå føre seg slik at det ikkje oppstår varige skjemmande markskadar, hjulspor og liknande.

Den godkjente køyrepraseen gjeng inn til Butjønn, der søkjar har løyve til å køyre. I samband med frakt av utstyr, tilsyn og vedlikehald ved basestasjonen, søkjast det i dette høvet om å køyre frå Butjønn til plassering av basestasjon ved Helleskard, jf. koordinatar. Dette området ligg innanfor definert kalvings- og vinterbeiteområde for villrein. Det er ikkje høve til å køyre etter 15. april, jf. *forskrift om forbod mot motorferdsel i spesielt sårbare områder i Brattefjell/Vindeggenområdet, Seljord, Hjartdal, Tinn og Vinje kommunar, Telemark*.

Difor vert det søkt om løyve til skutertransport innanfor gjeldande tidsavgrensing, men viss mogleg litt etter tidsavgrensinga. Grunngevinga til søkjar er at det vil vere mykje folk i fjellet i påska, og det kan gje ein uheldig effekt med meir ferdslе om det ligg skuterspor i området mellom Butjønn og Helleskard.

Man må vere trygg på at dei verneverdiane som er synleggjort i verneføremålet ikkje vert skadelidande om det vert gjeve løyve til tiltaket. Ein må spesielt vere forsiktig med tanke på villreinen. Det aktuelle området er mykje bruka av villreinen i Brattefjell-Vindeggen, og difor er det gjeve retningslinjer for motorferdsle i *Forskrift om forbod mot motorferdsel i spesielt sårbare områder i Brattefjell/Vindeggenområdet, Seljord, Hjartdal, Tinn og Vinje kommunar, Telemark*. Forskrifta seier at all motorferdsle innanfor definert vinterbeiteområde (jf. forvaltningsplanen), er forbode i tida frå 15. april til 1. juli. Desse avgrensingane i forskrifta må ein oppfatte som absolutte krav, sjølv om synlege skuterspor i påskeutfarten potensielt kan gje auka ferdslе i nokon høve.

NML § 8 «Kunnskapsgrunnlaget»

Kunnskap i denne saka er søkt i Naturbase, Artsdata og retningslinjer gjeve i forvaltningsplanen for Brattefjell-Vindeggen LVO. Kunnskapsbehovet ved omsøkt tiltak omfattar lokaliteten og nærområdet. Området er definert som både vinterbeite- og kalvingsområde for villreinen i Brattefjell-Vindeggen, jf. Forvaltningsplanen. Tenkt plassering av basestasjon ved Helleskard ligg i definert vinterbeiteområde. Man har kjennskap, og grei dokumentasjon, av verneverdiane i området. Både når det gjelder natur og kulturverdiar. Kunnskapen er samla i forvaltningsplanen, og er henta i samband med arbeidet med denne. Botaniske verdiar og kulturverdiar blir ikkje påverka av den køyringa det er søkt om.

Føre-var prinsippet i NML § 9 får liten betyding i denne saka, då det er godt kjent kva effekt snøskuterkøyring har på området/villreinen, og då ein ikkje kan sjå usikkerheit i moglege andre negative effektar på verneføremåla. Ein veit at støy kan stresse dyra, og i prinsippet skal motorferdsle haldast på eit minimum.

NML § 11 om avbøtande tiltak og bæring av kostnader får liten verknad i samband med denne saka. Det følger av NML § 12 at det skal tas utgangspunkt i miljømessige forsvarlege teknikkar og driftsmetodar for å unngå eller avgrense skade på miljø. I denne saka dreier det seg om eit minimalt tal turar noko som er heil avgjerande for villreinen. Søkjaren må taka omsyn til villreinen dersom den observerast under køyring. Då skal søkjaren trekkje seg attende og vente til reinen har trekt seg unna.

Omsøkt motorferdsel vurderast samla sett ikkje å vere i strid med verneføremålet og heller ikkje å kunne påverke verneverdiane nemneverdig. Her vektleggast spesielt tiltakets betydelege og positive verknad for å kunne oppretthalde beitetrykket i landskapsvernområdet som eit grunnleggjande element for å kunne ivareta verneverdiane.

Delegert vedtak:

Verneområdeforvaltar gjev Torhild F. Sisjord løyve til motorferdsel med snøskuter utanfor godkjente trasear (jf. forvaltingsplanen) frå Butjønna til basestasjon for «Gjetargut» ved Helleskard i Hjartdal kommune i tidsromet 31.03.22 – 15.4.22. Det skal fraktast inn naudsynt utstyr samt ettersyn og vedlikehald av basestasjon.

Løyvet er gjeve med heimel i NML § 48.

Det vert sett følgjande vilkår:

- Løyve til motorferdsel frå Butjønna til Helleskard gjeld for ein tur i tidsromet 31.03.22 – 15.04.22. Sidan det skal køyrast innanfor det som er kalla villreinområde i forskrift om motorferdsle i BrattefjellVindeggen, er det ikkje høve til køyring mellom 15. april og 1. juli.
- Observerast villrein, skal køyring stansast. Søkjaren skal ha dialog med SNO /verneområdeforvaltar om det er villrein i området.

Elles gjeld vilkår gjeve i løyve etter motorferdselslova.

Vedtaket er berre fatta etter verneføresegna for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde og tilhøyrande forvaltningsplan. Søkjar er sjølv ansvarleg for å få andre nødvendige løyve, slik som til dømes grunneigarløyve og løyve etter motorferdslelova.

Det er klagerett på avgjerda. Klagefristen er tre veker etter at vedtaket er motteke. Klagar rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde.

Vedtaket vert sendt til Torhild F. Sisjord.

Vedtaket leggast fram for verneområdestyret som referatsak.

Med helsing

Kristian Kvaalen Herregården
seniorrådgiver

**Verneområdestyret for
Brattefjell-Vindeggen
landskapsvernområde**

Kopi:

- Hjørdal kommune
- Statsforvaltaren i Vestfold og Telemark
- Villreinnemnda for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og Norefjell-Reinsjøfjell

Kopi av vedtaket vil òg bli lasta opp i Miljøvedtaksregisteret